

Legendy

jak je zapsal
Václav Suchý

2025

NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG

Legendy

Text © Oldřich Suchý, 2025

Obálka © Michal Březina, 2025

Redakce: Marie Pospíšilová

Korektury: Kateřina Romanová

Sazba a grafické zpracování: Michal Březina

Sazba knihy: David Konečný

Vydalo nakladatelství Martin Štefko – Golden Dog v roce 2025

Svatojanská 703, 382 32 Velešín

www.goldendog.cz

1. vydání

Vytiskl FINIDR, s.r.o.

Lípová 1965, 737 01 Český Těšín

www.finidr.cz

ISBN 978-80-53027-25-0

ISBN 978-80-53027-26-7 (PDF)

ISBN 978-80-53027-27-4 (ePub)

ISBN 978-80-53027-28-1 (MOBI)

- vášnivým milovníkům příběhů -

Legenda o Tajemných kamenech

1

Tagetes cítil stále velikou zlost, přestože toho dne pomlátil většinu svého majetku. Jediné, co mu to přineslo, byly bolavé klouby. Chvilí se díval na ruce, ne však na krvácející rány, ale na své prsty. Stále v nich cítil ten neuvěřitelný tlak. Netušená síla, která z něho vyvřela, jej samotného udivila.

„Vem rozum do hrsti!“ říkal si, když chodil místností a kopal do zbytků jedné ze židlí.

Vzpomínal na její ústa, která se chvěla, která za rty ukrývala tajemství, jedinou větu, jež měla jeho život změnit – přinést mu věčné štěstí. A potom, když už se chvěla moc dlouho, se jí náhle protočily panenky a ona padla hluboko do polštáře, jen chrčivě vydechla a ta jediná věta byla pryč, odvanuta v nesrozumitelném proudu. Štěstí zmizelo a on nevěděl vůbec nic. Ve zlosti její tělo pošlapal a prchl žebrat o radu. Když našel někoho, kdo by ji pro něj měl, naléhal, ale dozvěděl se jediné...

„Musíš počkat, až se její duše vrátí, aby ti pověděla, cos ji nenechal dokončit.“

Víc skála neporadila, ač do ní Tagetes nasypal hodně z peněz, co podědil.

Doma pobíhal a řádl jako bouře – to už rozlomil i desku stolu – ale nebylo nikoho, kdo by se ho bál. A potom dostal nápad. Najednou tam byl, děsivý, ale přesto nápad.

Rychle vyrazil z domu a usínající krajinou doběhl k opuštěným místům, kterým bylo radno se vyhnout než do nich zavítat. Ustrašení lidé, kteří si cenili života víc než všeho ostatního, to alespoň říkali. Někdy ale, když rozum stojí stranou, člověk dělá věci...

„Kde jsi?“ vykřikl, když už se mu nedostával dech pro marný běh. Stál mezi stromy, cesta nebyla nikde žádná a světla pohasla. Večer byl temný a plný ruchu. Řítil se k němu ze všech stran, takže ač měl dobrý sluch, nedokázal vybrat ten pravý zvuk, který by ho navedl.

„Haló! Potřebuji pomoc!“ křikl po chvíli, ale nic se nezměnilo. Už ho zase jímala zuřivost, už se mu zase oči podlévaly krví a srdce, sotva že se uklidnilo, už zase počínalo bouřit, když tu praskly větve a z výšky do měkké půdy padl temný stín. Chvíli se zdržel u země a v dalším okamžiku stál napřímený proti němu.

„Kdo jsi?“ zeptal se stín. „Chci tvoje jméno!“ mlaskla slova.

Z překvapení však nebyl Tagetes mocen odpovědi. Říkali, že je to obludný tvor, nic ho však nepřipravilo na takovou obludnost.

„Ach tak, dostals strach,“ pítvořil se stín a hned se počal lísat ke stromu, aby na něj vylezl. Končetiny, úzké a dlouhé, byly v tu ránu divně pokroucené, jako by neměl nic společného s člověkem. To Tagetovi odvahy nedodalo – ba naopak. Znovu ukročil.

„Nu, tak příště nevolej, když si ceníš vlastního jména víc než mojí pomoci!“ sykl ještě tvor a rychle zmizel do koruny. Na kůře stromu po něm zůstaly vyryty stopy.

„Jsem Tagetes!“ vykřikl do tmy mladík, když samota zahнала úžas a to, co ho vyhnalo vstříc neznámu, opět zaútočilo na uprázdněnou mysl.

„Taaageteesss?“ ozvalo se odevšad a tomu, jemuž jméno přináleželo, vyvstal na těle chlad. Bylo mu, jako by ho cosi dlouze zatahalo za vlasy.

„Taaageeteessss!“ mazlil se se jménem tvor a jako by tím pokaždé rval kus z Tagetova já. Mladík se snažil pátrat očima v korunách stromů, čekal, až se něco pohne, jediný lísteček, ale byla taková tma, že neviděl nic.

Pak náhle kdesi nad ním kmitly dva rudé plamínky, zmizely, a o chvíli později, o drobný střípek okamžiku, mu obluda seděla na zádech, zatímco utrhané listoví se teprve snášelo k zemi. Přední končetiny, dlouhé a kloubnaté, mu netvor ovíjel nadvakrát kolem ramen a hrdla, zatímco zadní končetiny mu jednou smyčkou sevřely pas a druhou nohy, aby nemohl utíkat.

„Taaaageteessssss!“ vzrušený hlas potřetí opakoval jméno přímo do mladíkova ucha. Puch z úst, jež se jistě živila odpornostmi, unášel Tageta do mdlob. Horké tělo netvora, měkké a mazlavé, jakoby plné slizu a hnisu, co se póry dere ven, se k němu mačkalo silněji a silněji, smyčky údů z něho vymačkávaly zbytky dechu, až mu srdce divoce bušilo. Cítil jeho hlas v uších, jak pomalu slábne.

„Nezabíjej mne!“ prosil Tagetes.

„Jak že se jmenuješ?“ ptalo se stvoření nevinně a jazykem se přitom dotklo mladíkova boltce. Pálilo to, jako by místo slin byla ta ústa plná pažraviny.

„Tagetes,“ odpověděl umdlévaje.

„Jak se jmenuješ?!“ ptal se tvor naléhavěji, když začal do Tageta pronikat.

„Ta... ge... te...“ Padl na kolena, jako by se chtěl modlit.

Tvor slastně vzdychl a nořil se hlouběji, vychutnávaje si mlaskavé zvuky, olizuje svá zrůdná ústa bez jediného zubu.

„Jak se jmenuješ?!“ ptal se tvor, když Tagetovo tělo padlo tváří k zemi. „Řekni, jak se jmenuješ!“ naléhal tvor vřískaje mezi hlubokými steny a zakláněje rozdychtěnou tvář. Vyřázel ze sebe slova přes hráz lačnosti a slastného získávání.

Tagetes jen vzdychl.

„Řekni!“ vřískal tvor a černé tělo se mu nadouvalo, když se přísávalo k mladíkovu bezvládnému tělu.

Už nebylo co říci. Z úst se vydral jen vzdech.

Celý kraj se zachvěl, když tvor po nekonečně dlouhé době vydechl. Zbavil své tělo hniloby a kyselých šťáv a nasýtil se čerstvými lahůdkami. Sevření končetin povolilo, mlasklo to, když se od Tageta oddělil a malátně se odtáhl. Nohy se mu pletly, zavrával a dlouhou končetinou se opřel o nejbližší strom. Hlava se mu nadouvala z opilosti.

„Taaaaageeeeteeesssss!“ miloval se s novým já a padl na zem, kde se převaloval ve tmě, jako dítě, co si vychutnává slastné okamžiky na létem prohráté louce.

Potom, po dlouhé době radosti, se posadil s nohama roztaženými a opíraje se o ruce. Pohlédl na mladíka. Po čtyřech k němu přelezl a s funěním jej obrátil na břicho. Silné paže s mužem pohazovaly jako s větvičkou.

Rána na zádech krvácela. Roztrhl rychle zbytek haleny, chytil kůži za roztřepené konce a trhl. Tělo sebou škublo, když kůže ze zad praskla a s mlasknutím se přilepila k netvorově paži. Prohlédl si kus odcizeného majetku a potom se udeřil do nafouklého břicha. Černé prsty se rozevěřely, utržená lidská kůže z nich vypadla, a když se dlaně začaly v pěst, z úst vytryskl páchnoucí černý proud. Dopadl na Tagetova záda. A další.

A znovu.

Netvor si utřel ústa a rukama rozetřel černé zvratky po celé ráně. Vybíral z ní šest kamenů, které ze sebe ranou do žaludku vytlačil. S povzdychnutím se posadil na zem – s kameny v sevření pěsti a s kůží v ruce druhé.

2

Probudil se, když do něho cosi strčilo. Otevřel omámené zraky, ale nic neviděl. Stále ještě byla tma. Promnul si oči a ujišťoval se, že je opravdu otevřel. Vůbec na nic si nepamatoval. Pomalu se posadil, natáhl před sebe ruce a cosi ucítil. Vykřikl. Bylo to měkké a slizké.

„Tak už jsi konečně vzhůru,“ řeklo to cosi před ním, co stálo na čtyřech končetinách, natříkrát ohnutých pod tíhou černého těla. Když se to pohnulo, obrovský břich, který tvořil většinu trupu, se zavlnil a všechna tekutina v něm zašplouchala jako voda v měchu.

„Nemám pro tebe jinou pomoc, Bezejmenný, než ty kameny, co ti visí u pasu,“ zachrčel netvor.

„Jaké kameny?“ zeptal se. „Bezejmenný? Já jsem...“

„No? Jak že se jmenuješ?“ slastně zamlaskala ústa, jež se roztáhla dychtivým úsměvem. „Že bys ještě měl co nabídnout?“

„Já...“ začal šátrat tam, kde vždycky něco bylo.

„Ty...?“

„... jsem...“ Všude bylo prázdno.

„Tááák, tááák,“ nedočkavý jazyk se vyvalil z úst potvory a pleskal kolem sebe sliny. Tvor si jej nedočkovou rukou vstrčil zpět do úst a prstem zatlačil hlouběji.

„Nevím,“ řekl potom ten, jenž byl Tagetem.

„Ach,“ vzdychl smutně tvor a vzrušení rázem opadlo. Vzdálil se od Bezejmenného a vyskočil na nejbližší kmen stromu. Bylo slyšet, jak po něm rychle leze nahoru. Klouby praskaly, jako by to byly staré větve, co se bítí spolu ve větru jako zuřiví bojovníci. „Škoda,“ řekl tvor, když mizel v koruně. „Hlídej si ty kameny! Když přijdeš o jeden, ucítíš to v nohou. Když přijdeš o jiný, pocítíš to v hlavě. Přijdeš-li o rudý, neucítíš už docela nic.“

„Nerozumím.“

„Porozumíš,“ řekl tvor a větve nad Bezejmenným zašuměly.

„Za pár let si možná vzpomeneš,“ ozvalo se ještě po chvíli, ale kdesi v dálce z jiného stromu. Tam se stvoření na okamžik zastavilo, ohlédlo se ještě a potom mocným skokem zmizelo v temnotě docela.

Bylo dokonáno. Tagetes ani neměl čas si uvědomit, že nepřišel prosit o pomoc na to pravé místo.

3

Tvor v bezpečí koruny stromu zaplakal, protože ukradené jméno mu zažehlo v očích lidský třpyt.

Bylo pozdě.

Z lačnosti pozřel jedovaté sémě, nakrmil se jím a zalepil si všechny vnitřnosti. Spořádal sám sebe, aby sám sebe otrávil. Usnul s hlavou zamotanou a bolestí v břiše, a když se probudil, bylo po tom podivném třpytu, po nevolnosti... bylo i po lítosti. Zůstal už zas jen temný stín.

Dole pod ním ležela páchnoucí hromada výkalů, které vydával během spánku. Co pozřel, to ničil svým nenasytným já, rozežíral ukrutnou silou, ale teď ta jedovatá krmě poškodila jeho stavbu, jeho odolnost. Pronikla nehlouběji a rozrostla se jako odolný mech.

Nic zlého netuše, přeskočil netvor ze stromu na strom s hlavou docela prázdnou.

4

Probudil se znovu, na stejném místě, ale nyní už byl den. Nic nenasvědčovalo hrozivé noční můře, jen bolavá záda, mokrá, potrhaná halena a černá sedlina všude kolem něho a na něm. Pohnul se a zády mu hned projelo žhavé ostří bolesti. Pokoušel se na její zdroj sáhnout, ale stačil jediný dotyk a zaskučel. Zvědavost jej přešla. Dotkl se totiž roztržené kůže, slepené čímsi, co bylo radno si raději ani nepředstavovat. Zachvěl se odporem z té záhadné zvrácenosti. Dobře věděl, že jej uchránila před vykrvácením. Ještě před chvílí myslil na to, že by si ten maz mohl seškrabat o kůru stromu, nyní si však byl jist, že je to podivná náplast, zákrok soucitného. A tak nechal troufalé snahy a s beznadějí rozhodil rukama.

Co si u pasu mu tupě zachrastilo. Tehdy objevil váček, který nebyl jeho. Byl z podivného kusu kůže, podezřele světlé, jako by... Znovu se o něho pokusily mdloby, když jej napadlo, že je to jeho vlastní kůže. Kůže z jeho zad!

Váček, horký a vlhký, byl obtěžkán záhadou. Otevřel jej – tkanice byla z něčeho dlouhého, lepkavého, co bylo radno blíže nezkoumat – a obsah si vysypal do dlaně. Bylo to šest kamenů, čtyři podlouhlé

– dva kratší, dva delší, jeden dokonale oválný, modrý a šestý vrásčitý a temně rudý.

Už je chtěl zahodit, stejně jako hnusný váček, ale ruka, jež se napřáhla, rázem ustrnula v pohybu. *Kdepak*, říkal si, když se mu v hlavě pohnula paměť.

Těch kamenů se nesmíš zbavit.

Neptal se proč. Nemusel.

Stačilo mu, že nesměl.

5

Čekal. Rád by vzal zpět svou unáhlenost, ale tvor, kterého prve přivolal, už se znovu neobjevil. A tak, to již zase byla tma, se s obtížemi zvedl a z prokletého místa odešel. Vůbec si nepamatoval, kam má jít, a tak se vydal v místa, kam zapadlo slunce. Duše by mu možná napověděla, ale protože ji neměl, musil uposlechnout jedině, co mu z jeho osobnosti zbylo – rozum, tak neblaze nazvaný rozumem, protože nejeden rozum je docela nerozumný!

6

Ulehl tam, kde mu dovolili. Druhého dne odešel jinam. To už mu ale u pasu visel znovu váček, tentokrát však z látky a při každém kroku jej na sebe chrastěním upozorňovaly prokleté kameny. Co chvíli na ně sahal, kontroloval, má-li všechny, aby na sebe nepřivolal neštěstí. S každým dnem přemýšlel, co by se mohlo stát, ale nikdy se nemohl rozhodnout, co uznat za pravdu. Pomalu, jak ubíhal čas, zapomínal...

7

Uběhla dlouhá doba a on stále nevěděl, co je jeho úkolem, ač po něm pátral všude, kudy směřovaly jeho kroky. Nikdo mu neuměl poradit. Pak, unavený, se usadil v malém městě a žil tam mnoho let. Všichni se báli jeho prázdných očí a tvrdé linky úst, a tak si mnoho přátel nezískal. Stále vypadal mladě, žádné z uplynutých let mu neubralo nic na jeho vzhledu, takže jej věčná mladost těla vyháněla o dům dál. Brzy by si sousedé všimli, že se nemění, že nestárne. Kdo ví, co by s ním udělali?

Jednou, když usedl pod rozpáleným sluncem, levá ruka okamžitě začala kontrolovat obsah koženého, letitého váčku, možná padesátého od začátku jeho poutí, přišlo mu na mysl cosi podivného. Oči se

mu samy mhouřily a pod víčky uviděl rozpitý stín. Úlekem otevřel oči a s vidinou zmizelo i tušení.

Byl blízko, věděl to, ale pravda o jeho novém životním úkolu mu unikla.

8

... stále bloudí světem, hlídá si kameny, chmuří se a hledá tajemství, aniž by tušil, že si ho nosí s sebou. Dříme hluboko v něm, tam, kam nevidí.

Ví toho tolik o lidech, o světě, o bolesti, ale neví jediné. To hlavní.

9

Jednou, za dlouhý čas, temný muž potká na své cestě Temný Cirk, kde najde pomoc, kde najde radu...

10

Stále bloudí světem a střeží si své kameny.

1

Už od útlého mládí se vznešené dítě šlechtického rodu, princ Thymus, zajímal o všechno tajemné a kouzelné. Otec, mocný a respektovaný vládce, zval srdečně všechny kejklíře na svůj hrad, aby předváděli jeho synkovi rozmanitá kouzla. Ještě nikdy nebylo v paláci Skrytého města tolik lidí. Malé dítě jim nadšeně tleskalo a chtělo vidět víc a víc.

Král myslil, že jej ta dětská záliba opustí, až čas přivede dítě k rozumu, ale Thymus i nadále, ač již nebyl tak malým chlapcem a nechával se zatežkávat historií, uměním války a zkouškami čilosti těla, si žádal všemožná kouzla. Král už zval kejklíře vlašněji a nejednoho ve špatném rozmaru vyprovodil ze hradu výbušnou řečí. Svě ženě zakázal, aby syna podporovala v těch neblahých zálibách, a nutil ji, aby v každé větě hanobila podvodné kouzlení.

Královna se činila, jak si přál její muž, ač těžce nesla každou slzu svého syna. Jednou, když opět shledala, že Thymus pláče, přisedla k němu a tichým hlasem promluvila. Dítě však vzdorovitě ucuklo a po další královnině chlácholivé řeči se k ní obrátilo zošklivělým obličejkem a křičelo na ni. Úlekem před ním padla na podlahu, rychle se však zvedla ve své důstojnosti a tvrdou rukou ho poprvé udeřila. Přes obě tváře. Potom se celá rozrušená vzdálila.

Ihned vyhledala chotě a vypověděla mu, jak na ni byl princ hrubý.

„Stále nevěří, že všechny ty kejkle jsou podvodné?“ zamyslel se nahlas král.

Jen přikývla.

„Tedy jej o tom musíme přesvědčit. Je nutné mu dokázat, že všechno je jen velika lež!“ rozhodl se král zbořit křehký dětský svět představ. Znovu otevřel brány potulným kouzelníkům. Čím byli otrěpanější, uválení a ubozí, tím víc se mu zamlouvali.

Nechal je stát všechny na prostorném nádvoří, jen at' si trápí hlavy nevyslovenou otázkou. Jen at' si nechávají zdát o příslibené odměně.

Na králův pokyn pak náhle byla brána zase uzavřena. Rázem se rozhostilo ticho. Všichni ti šarlatáni stáli jako solné sloupy a neviděli, odkud je kdo pozoruje. Král byl ukryt za vyšívanou plentou, jež v létě kryla jeho ženu před nenáviděným ostrým sluncem. Malou dírkou, kterou vyřízla sama zvědavá královna, je jedním okem obhlížel a vybral si mezi všemi jednoho, staršího muže, kterého doprovázela mladá dívka, ještě dítě.

„Toho mi přiveď,“ poručil sluhovi, když pečlivě popsal, koho z davu mu má předvést. Poddaný seběhl se schodů a hledal, kde by cizince našel. Až krásná dívka mu byla vodítkem. Přistoupil ke kouzelníkovi, položil mu ruku na rameno a špitl mu do ucha, ať jej následuje. Muž měl nejprve oči úlekem rozšířené, ale hned potom se mu bázní přivřely v neklidném mrkání.

„I má dcera?“ ptal se.

Sloužící jeho dotaz zamítl jen posunkem a vedl ho ke schodišti. Muž si prohlížel každíčkou část honosného sídla, dokud jej sluha neklepl přes ruku, která už už sahala po vzácných sochách krásných žen, co byly více nahé než oděné.

„Nemeškej! Král tě čeká,“ napomenul ho

Tu se kouzelník roztrásl. Obavy mu svázaly nohy i duši a netrpělivý vladař tak na něj musil čekat ještě chvíli. Pomýšlel na útěk, ale sloužící do něho strčil, až padl před králem na kolena. Když pozdvihl hlavu, teprve nyní si vládce povšiml a vydechl zděšením. Takhle padnout před krále, jako pytel sražený z vozu! Báł se pohlédnout do vladařových očí.

„Jsi z mé země?“ zeptal se prvně král.

Kouzelník jen posunkem zamítl.

„Nu...“ mlaskl nespokojeně panovník. Neměl rád cizince a šarlatánovu němotu si vysvětloval jako neznalost jejich řeči. Dlouze se na ubožáka díval a bavil se jeho očividným strachem. *To by měl vidět Thymus*, říkal si. Pak se ale zachmuřil, když zjistil, že s takovým bude jednání složitější, než si představoval. Neměl v lásce dlouhé, kostrbaté řeči.

„Nemusíš se bát,“ pobídl ho. „Pojď ještě blíž. Nechci křičet!“ řekl potom a hlas mu důrazně stoupl, jako by chtěl popřít vyřknutá slova.

Kouzelník se lekl, chvěl se na místě a zdálo se, že by snad raději prchl. Stál však před králem, bylo třeba uposlechnout. Opatrným krokem předstoupil před panovníka a naklonil se k němu.

„Nu,“ pronesl potom král a promnul si bradu. „Vybral jsem si tě, sotva jsem tě spatřil. Rozhodl jsem se, že ti dám peníze.“

Kejklíř jen zalapal po dechu a sklonil se ke králově ruce, kterou chtěl zasypat polibky vděčnosti. Ten však s odporem ucukl. Tuze mu to připomenulo jeho psí miláčky, co mu tak chodili vyjadřovat svoji náklonnost. Šarlatán si hned pomyslel, že tím pána pohněval. Příliš se bál o sebe a jen málo o svou dceru, co už uměla sobě sama obživu vynajít.

„Ještě nevíš zač, tak mi nelíbej ruku!“ rozkázal pak král. „Dnes vystoupíš před mým synem. Ale vznešený princ Thymus nebude jediný, kdo bude přihlížet tvému umění. Budou tam všichni – celý dvůr. I tví soukmenovci, co se s tebou ještě před chvílí mačkali na mém nádvoří. Prohlásím tě za nejlepšího z mágů. Nebudeš se toho ale bát?“

„Nebudu,“ odpověděl kejklíř rozpačitě, hlasem, který odporoval jeho slovům.

„Ha, statečný nejsi, škoda,“ vysmál se mu vladař. „Řekni mi ale, máš-li šikovné ruce.“

„Odvážím se říci, vážený pane, že mám.“

„A to malé děvče, ta mrštná dívenka, co ještě nemá dvacet jar, ta je také... šikovná? Tak jako ty?“

„Kdepak, pane. Má dcera je pěkná dost na to, aby mi přinesla víc peněz, jiný užitek z ní však nemám.“

„Pro ni tedy nedostaneš nic!“ řekl rychle panovník, tak rázně, až sebou muž trhl.

„Ani bych v to nedoufal, pane,“ zalhal.

„Chci od vás vidět vydařené číslo,“ zapředel král.

„To dokážeme, můj pane.“

„Váš výstup musí být dlouhý a velice složitý,“ poroučel si dál panovník. „Umíte nějaké... zvláště obtížné kouzlo?“

„Jistě, můj vzácný pane, předvádíme jej však jen vznešené společnosti.“ Dlaně zakryla ústa až příliš pomalu. Slova byla rychlejší myšlenky.

„Není ti snad má společnost dostatečně vznešená?!“ zaburácel vladařův hlas.

„Nejsem ani hoden jej před tvým zrakem předvádět!“ vyhrkl polekaný kouzelník. Jak rád by býval utekl!

„O můj zrak se vůbec nebudete zajímat. Celé vaše kouzlo bude patřit jen a jen mému synovi i přes početné davy, jež vám budou přihlížet. Rozumíš?“

Kejklíř se uklonil co možná nejlouběji.

„Dobrá, pokud můj syn neuzná tvoje číslo za hodné zraku královice, propadneš hrdlem. Tedy se snaž!“ rozkázal.

„Ale...“ zaskřehotal muž, ale král jeho protest zarazil vztyčenou rukou.

„Ani slovo! Teď najdi prvního rádce. Ten ti vydá příslibené peníze. Bude to deset zlatých mincí mého děda. Jestli něco víš o mém městě, pak snadno uhodneš, jak vysokou mají hodnotu.“

„Toho nejsem hoden!“ zaskřehotal kouzelník a zbrkle se ukláněl.

„Přestaň s tím divadlem! Nesnáším patolízaly! A teď jdi! Můj první rádce se už o tebe do večera, kdy přijde tvůj čas, dobře postará. Pamatuj, co je v sázce! Když mne pohněváš, nedostaneš nic, ani zlaté zrnko. Všechno ti seberu a nahého pro potupu tě budu předvádět při večeři. A pak,“ přešel ukazováčkem místo vyřčeného slova po svém hrdle. „A teď,“ tleskl rukama, „zmiz!“

Kejklíř pozadu a v uctivém předklonu opustil vladařovu síň. Teprve pak se narovnal a bezradně se rozhlédl po nekonečně dlouhé palácové chodbě. Kde najít muže, jenž mu má dát slíbené bohatství? Nebylo s kým se poradit. Když už si říkal, že bude lepší alespoň někam se vypravit než stát na místě, přiblížil se k němu kvapem tentýž sluha, co ho prve přivedl. Tentokrát měl však jiné poslání...

2

Před netrpělivého vladaře byla předvedena krásná dívka, ještě před nedávnem dítě. Poslušně naslouchala jeho slovům. Čelo se jí krabátilo, jen těžko chápala, co jí povídá. Hlavu měla plnou myšlenek na otce, slyšela v sobě jeho varovný hlas, jeho nelaskavá slova, která jako by chtěla krále přehlásit. Pokyvovala hlavou, ale doléhala k ní jen malá část z dlouhého proslovu. *Mince... představení... tanec...*

„... Vyhledej mého druhého rádce. Dá ti slíbenou odměnu. Nezapomeň ale, co tě bude stát, když neuděláš, oč jsem tě požádal!“

Dívka se hluboce uklonila a vidina dvaceti zlatých mincí po králově dávném předku ji hnala rychle vstříc neznámu velikého paláce. Myslela na otce, oči se jí leskly obavou, ale v jejich hloubi bylo radostné očekávání.

3

Princ Thymus se nemohl dočkat večera. Otec si jej nechal zavolat, dovolil, aby si mu sedl do klína, pohladil syna po vlasech a prozradil mu, že jej večer čeká slavnostní kouzlo.

„Vy umíte kouzlit, tatínku?“ rozradostnil se princ.

„Ne!“ rázně mu odpověděl netrpělivý král, pak ale zmírnil hlas a pokusil se o úsměv. „Ne,“ řekl znovu, vlídněji, „ale budeš mít toho nejlepšího z nejlepších!“

„Opravdového kouzelníka?“

„Tak,“ pohládl jej znovu a odvrátil zrak od chlapových zářících očí. Musil myslet na vraždu. Na vraždu, kterou se chystá spáchat. Vraždu, které se bojí, ale kterou musí provést, protože bez ní, myslil si, by nemohl dožít šťastné budoucnosti. Je třeba zabít v synovi dětství, zadusit jeho bláhové představy. Je třeba připravit ho na skutečný život!

„Opravdový kouzelník,“ přisvědčil znovu. „A nebude sám. Bude jej doprovázet velice krásná dívka. A neuvěříš, když řeknu, že je to víla. Její pohyby jsou tak ladné a tak... tak krásné, že každý musí štěstím plakat, když ji vidí tančit. Její ruce nosí štěstí. Sleduj dobře její paže a sleduj dobře její lehké nožky. Slibuješ?“

„Slibuji, tatínku,“ řekl princ a horlivě přikyvoval.

„A mám pro tebe ještě jedno překvapení,“ řekl potom, když už se chlapec chystal k odchodu s královnou, která vstoupila do komnaty. „Přihlížet tomu kouzlu budou ti nejlepší kouzelníci světa. Bude jich tu nejedna desítka.“

„To znamená, že jich bude hodně?“ špitl k matce princ Thymus.

„Velmi mnoho,“ odpověděla mu laskavě a pohlédla dlouze na manžela.

4

Thymus se nemohl dočkat večera. Chodil obhlížet plné nádvoří, kam sloužící přinášeli různé delikátní požitaviny, a hádal, který z nich je ten veliký mág, jenž jen pro něj bude kouzlit. Lámal si hlavinku i tím, jaké že to asi bude kouzlo. Co uvidí? V neposlední řadě přemítal nad vílou. Jak asi vypadá? Čím se liší od člověka? Bude průsvitná jako proužek páry, co stoupá nad horkou vodou? Nebo bude tetelivá jako vzduch v parném letním odpolední?

Kdosi, muž s bílou tváří a zlatými vlasy, co se mu stáčely v prstencích na čele, krytém kapucí, se na prince pátravě zadíval. Ten hned uhnul pohledem a ukryl se do stínu.

To, to je kouzelník! řekl si a cítil, jak mu splašeně buší srdce. *Ten bude dnes večer mistrem.* Chtěl se podívat znovu, ale strach mu to nedovolil.

Vzrušení chytilo do své pasti čas, který se neúprosně vlekl, až se Thymovi zdálo, že večer snad nikdy nepřijde. Pak ale, když už se mu zrovna začalo chtít spát, přišli pro něho sloužící, způsobně ho oblékli, ne však do tradičního šatu, ale do slavnostního, ve kterém jezdil jen na návštěvy do jiných paláců, když jej otec brával s sebou, aby se pochlubil svou krví. V takových případech tyto šaty princ nenáviděl, ale teď se v nich cítil jako největší z největších. Sloužící jej nakonec obklopili jako strážce a dovedli ho mezi sebou do zrcadlového sálu.

Chlapec oněměl a zastavil by se, kdyby jej hradba sloužících netlačila dopředu. Škvírami mezi nimi totiž spatřil desítky podivných tváří, tak záhadných a zajímavých. Byli to mágové, co se mu přišli poklonit. Jejich útlá, vytáhlá těla se odrážela v zrcadlech, která obklopovala stěny sálu, takže jich nebyly jen desítky, ale jistě celá stovka. Mihotavé světlo svíc jim strašidelně prohlubovalo vrásky kolem jiskrných očí a pevně semknutých úst.

Sloužící dovedli prince ke královskému trůnu, kde mu bylo souzeno usednout na rudý polštář, jenž ležel po levé straně otcova posedu, na chladném, mramorovém schodu. Na pravé straně seděla jeho matka, a když k ní vystoupal, povstala a podala mu ruku.

„Pokloňte se princí,“ rozkázal král a všichni padli tváří k zemi.

Thymus byl blahem bez sebe. Věřil, že teď všichni najednou naplní síň ohni a vůněmi, barvami a zpěvem a příslibená víla... víla že jim bude tančit a ve všech těch zrcadlech se odrazí tolikrát, že nebude jedna, ale bude jich celý rej. Budou se zvonivě smát, tančit spolu a s ním, každý s jednou vílou... S úsměvem...

Král mu poklepal na rameno a vytrhl jej ze snění.

„Vyzvěte, princí, věhlasného mága!“

„Já ale nevím, jak se jmenuje,“ zájímavě špitl syn a díval se do jeho přísné tváře.

„Nepotřebuje jméno, když zná čáry,“ řekl král. „Povstaň a řekni, ať předstoupí nejlepší z nejlepších.“

Princ následoval otcovu radu a rozechvělým hlasem vyzval, aby před něho předstoupil ten, jenž je mezi všemi nejlepší. Naráz vystoupila desítka mužů. Jeden, co stál hned vedle nich, muž bez levé ruky, se na ně jen s úsměvem podíval, pohrdlivě, a potom odešel, jako kdyby viděl dál.

„Ale...“ hlesl princ. Pak však seznal, že jich není deset, že je jen jeden. Nechal se zmámit zrcadly a viděl v tom kouzlo. *Vskutku velicej*

kouzelník, pomyslel si a nechal se docela unést, že si ani nevzpomněl na všechna ta odráživá sklíčka, co z jednoho nadělala deset.

„Jsem to já, můj vzácný pane, Malus, jméno mé,“ uklonil se mu. „Hned ti to dokážu, že se právem zvu největším z mágů.“

Všichni jeho kolegové se podivně ušklíbli, někteří popuzeně, jiní pobaveně, další hořce, jako by nazírali do věci příští.

„Zde, má dcera Ixia“ řekl muž a máchl rukama. Od země se zakouřilo, královna úlekem poskočila a kapesníčkem si zakryla vylekaná ústa. Když dým odvanul, nebylo nikde vidět slibovanou dceru, jen starého kouzelníka a jeho paži, ukazující na nic.

„Ale...“ podivil se princ.

Muž se rychle podíval po králi. Ten měl tvář pevně staženou, až z ní vystoupila všechna tvrdost, jež mu propůjčovala zdání sochy. Zdálo se mu, že se všichni mračí po panovníkově vzoru, že jej odsuzují. K příslibené smrti. Těžce polkl, a pak vyhrkl: „Zdá se, že tu není. Má dcera. Ale to je jen zdání. Je tu... Je tu s námi. Jen se stydí a nechce být viděna!“

Princ neslyšel, jak král silně vydechl. Pobavením snad? Mhouřil oči a doufal, že přece jen někde zahlédne zavlňení, že tam někde opravdu stojí plachá víla.

„My ji ale chceme vidět!“ řekl vladař a věnoval pohled své ženě, jejíž oči byly neklidné, těkající, čekající. Třepila si teď nehty, na které byla tolik pyšná.

„Jistě!“ uklonil se muž a ohlížel se, kde by svoji dceru našel. Uviděl ji po chvíli, jak se krčí za ramenem keklíře s šaškovskou čapkou křivě posazenou na hlavě. Udělal pár kroků a natáhl k ní rozechvělou paži.

„Hle!“ zvolal a jeho hlas byl náhle lehoučký jako ptačí, to jak mu srdce spadlo z hrdla, kam mu je vyhnal strach. „Tu je. Jak jsem říkal. Na tvoje přání, můj pane, odhodila svou neviditelnost, ale že je dítě lesa, skrývá se tu mezi lidmi, jako běžně mezi stromy. Není zvyklá na takovou společnost!“ Znovu se uklonil, potom přišel blíž k dceři, od které se již všichni štítivě vzdálili. Nechali ji stát v zahanbujícím půlkruhu a měřili si ji jedovatými pohledy. Otec ji chytil za paži a trhl s ní, div že neupadla. Táhl ji před prince a spěšně kontroloval, zda není mladý pán rozladěn. Gratuloval si, jak dobře dceřinu nešikovnost společnosti vymluvil. Její zrada ho však začínala pálit u srdce.

Zraky královské rodiny mu naštěstí dodaly pocitu, že není odsouzen, že ještě má možnost dosáhnout slíbené odměny, a tak polkl hněv a chopil se díla. Čím dříve jej provede, tím dříve bude z hradu pryč

i s penězi a s hlavou na tom správném místě. Stiskl dívce výhružně zápěstí a doufal, že pochopila.

Uklonil se a rozpráhl paže, takže při tom vypadal jako pták, když se předvádí před drahou společností. „Když už je tu se mnou má dcera ve fyzické podobě, oblažíme tvoji duši, náš milovaný princ, nevidaným kouzlem. Pracoval jsem na formulích dlouhé noci, než jsem svázal potřebné demony a přinutil je vydat svoje tajemství.“

Princ Thymus se netrpělivě zavrtěl. *Dost už bylo řečí*, myslil si. Chtěl kouzla, ne tlachání. Řečí si užil dost, když jej s nimi mořili jeho učitelé. Jen mávl rukou a pak se začervenal, neboť si nebyl jistý, zda to nebylo nezpůsobné.

Král zdvihl ruku a na jeho pokyn se všechna okna zatemnila. Princ měl oči jen pro magický pár, otcova posunků si proto nevšiml a připisoval náhlé šero schopnostem mocného muže. Neviděl, že ho způsobili sloužící, když na králův pokyn zastřešili okna. Všichni docela utichli a princ se zdálo, že mu srdce buší až v hrdle.

Kouzelník počal vyvolávat slavná jména přízraků a klaněl se jim. Pak se poklonil nebesům a prosil o ochranu své duše. A potom zdvihl ruce nad hlavu, a když s nimi znovu mocně máchl směrem k zemi, vybuchla podlaha a zakouřilo se. Princ se lekl a i jeho matka polekaně ucukla. Jen král seděl dál jako socha.

Tu začala víla, jež do té doby jen zkroušeně stála, tančit kolem svého otce, zakláněla se a předkláněla, zatímco se jí nohy míhaly tak rychle, že je nebylo ani řádně vidět. Rukama rozesílala kolem sebe magické vlny, jak se alespoň zdálo.

Pak ale zakopla a v pádu se zapřela o kouzelníka. Strhla mu z ramen jeho plášť a po zemi se rozkutálely divné kuličky, stejně jako se rozsypal váček se sušeným býlím – které mnohým mohlo připadat jako ďáblovu strouhané kopyto, přitom to však byl jen zdaleka dovezený tabák!

„Ach!“ vydechl princ a čelo se mu nakrčilo udivením.

Víla vzhlédla ke králi a zdálo se, že se poklonila! Ten dupl a poprvé se zaškaredil.

Představení pokračovalo.

Muž pomohl své dceři, aby se zvedla, potom si navlékl stržený plášť, ale magické předměty, co se mu vysypaly, nechal ležet. Víla začala tančit, ale po chvíli došlápla na jednu z kuliček svého otce. Ozvala se traskavá rána a od paty se jí zakouřilo. Všichni v sále se rozesmáli, krátce, nervózně, škodolibě.

Kouzelník zavrával. Zatočila se mu hlava a nebyl schopen myslet na nic jiného než na katův špalek, co už byl pro něho jistě nachystán. Celý den myslel ostatně jen na trest, který mu král přislíbil. Kouzelník proklínal vlastní dítě. Probuzená zlost v něm teď začínala bouřit a cosi temného, s čím se kdysi dávno spojil a co nechal usnout, se počalo hýbat. Zrak se mu tměl a krev počala zpívat.

Avšak představení muselo pokračovat. Bitva ještě nebyla prohrána. Když se zdálo, že konečně nastane vrcholný okamžik, kdy už princ nemohl déle zadržovat dech, jež se chystal na údiv, byla to znovu nemotorná dívka, která otci unáhleně překazila magické gesto.

To už král povstal a všichni před jeho majestátem a silou, již metal ohnivým zrakem, ustoupili. I kouzelník ustal. Nechal svou dceru sedět na lesklé podlaze a ruce, jež prve kouzlily, teď tiskl na svou hrud', jako by si chránil srdce.

Princ Thymus nevěděl, kam se dívat dřív.

Vyvolený kouzelník se pokusil navázat, zachránit, co se dalo, ale ruce se mu už chvěly tak, že nesvedl nic. Král se zahleděl na sedící dívku a pobídl ji očima. Kouzelníkova dcera se rychle vzpřímila na kolena a pověsila se zoufale na otcův kabátec. Trhla za něj a zbytek toho, co její otec ukrýval, se vysypalo na zem a rozběhlo se mezi smějící se diváky. Král zahřměl a všichni utichli. Plačící dívka si sedla na paty a ukryla tvář do dlaní. Její otec ji počal kopat a tahat, nutil ji, aby povstala, ale vše bylo marné. Snášela jeho hněv, ač ji propuknuvší otcova zlost a zatemněná soudnost zraňovaly s každým dalším útokem ostřeji.

„Dost už!“ zvolal král a sestoupil k šarlatánovi. „Ta trapná komedie už stačila. Mému synovi možná ne, ale já už dál nesnesu to vaše podvodné čarování!“

Všichni diváci se zachvěli, protože v sále bylo jen málo těch, co znali pravá kouzla.

„Jsi odsouzen!“ řekl potom a pevně chytil kouzelníka za rameno. Sevřel jej, až muž zaskučel. Král mu pohlédl do očí a polekaně ucukl. Přísahal by, že když s ním mluvil prve, měl oči zelené, ale nyní se mu zdály celé černé a podivně živé!

„Bude ti odňata hlava!“ zahromoval pak a vrhl se mezi přihlížející. „Utečte!“ křičel. „Dřív než nechám stít i vás! Toto je soudný den všech šarlatánů!“

Těmi slovy osvobodil všechny podvodníky a nastal zmatek. Zrcadlová síň se kvapem vyprazdňovala. Mágové šlapali jeden přes

druhého a nejeden zanechal po sobě na zemi své „kouzelné“ artefakty. Strážní se mezitím chopili zuřícího odsouzence a drželi ho pevně mezi sebou. Ten ke králi křičel prosby o život, ale vladař k nim byl hluchý. Princ propukl v pláč.

Matka jej objala a pravila: „Vidíš, synu? Žádná kouzla nejsou. Stačil jeden starý hlupák a jeho nepovedené dítě, jež krmil nesmysly, a vidíš, co z toho vzešlo. Vím, že tě to bolí, ale je dobře, že jsi to zjistil teď. Kdo se spoléhá na kouzla, je slabý. Ale z tebe, z tebe, můj milovaný, bude nejsilnější panovník na světě. Ten se na pochybná kouzla spoléhat nemůže“

A mluvila dál. V každé větě zněla slova *podvod* a *není* a žádná kouzla. Princ plakal a rád by utekl, ale matčino sevření bylo pevné a drtivé. Nepomohlo ani, když třepal hlavou, jako kdyby byly matčiny věty netopýři, které se snaží uchem vytřepat.

V té době byla již zrcadlová síň téměř prázdná. Šarlatáni už byli pryč, z chodeb vyvanul jejich poděšený křik. Jen v jednom koutě, kam nedosáhlo světlo svíc, se krčil jakýs stín. Zahalen byl tak, že z něho nebylo vidět nic než dlouhý plášť, vlnící se jako rozbouřená hladina moře.

„Jak já tě nenávidím!“ vrískal zajatý kouzelník, ne však směrem ke králi, ale osopil se tak na svou dceru. „Všechno jsi zkazila! To kvůli tobě budu dnes mrtvý! Ale ty... jen si nemysli, ty taky přijdeš o tu svoji dutou hlavu!“

„Kdepak!“ řekl král. „Tu dám vojsku!“ A usmál se. „I s hlavou.“

Dívka zavřeštěla a chtěla se zvednout, ale strážní ji přitlačili k podlaze.

Stín v koutě se pohnul, zpod kápě se uvolnil zlatý prstenec vlasů.

„Takhle,“ řekl král a otočil se k synovi, „takhle vypadají podvodníci a takhle se s nimi musí naložit! Nikdo nebude lhát králi ani jeho synovi. Odved'te je!“ přikázal potom pochopům a vystoupal ke svému trůnu. Už se o věc déle nezajímal. Teď jen řekl synovi: „Vidíš?“

Zato kouzelník se vzpouzel, a kolik v něm bylo života, poznali čtyři strážní, když se jej snažili odvléci ze sálu. Takový odpor nečekali. Zlost jako by mu propůjčila nesmírnou sílu. Další dva hromotluci zvedali jeho dceru, která téměř umdlévala. Tolik se trápila, ale nemohla jednat jinak. Přála si otci povědět, že to král je vším vinen, že je to podvodník a vypočítavec, co je svodem rozeštvál a připravil je o celý svět. Pomyšlení, že by měla sloužit celému vojsku pro potěchu, ona, která sice po boku otce rostla divoce, ale věci lásky neznala, se hroutila pod myšlenkou na přísouzenou hříšnou budoucnost.

Strážný, co zápolil s jejím otcem, už měl toho přetahování dost a uštědřil mu ránu do žaludku. Šarlatán vyrazil zaskučení a na okamžik ochabl. Vlekli ho ze sálu, už byli mezi dveřmi, když ještě jednou pohlédl na svou dceru. Na vlastní krev, co ho před chvílí odsoudila k smrti. Tělem mu projelo zachvění, jako když se z jádra země nese půdou zemětřás, co na povrchu všechno roztrhá a rozmetá. Přesně takové to bylo.

Do ztichlého sálu pak křikl tato slova: „Proklínám tě! Proklínám tě tak, jak to může učinit jen otec. Budeš pomalu umírat a v každé chvíli budeš myslet na moji...“ Tu mu strážný zakryl ústa.

„Už přestaň, hlupáku! Uklidni se,“ sykl mu do ucha. „Jen tě odve...“

Druhý mu šeptal z druhé strany: „Až k brá...“

Ale bylo pozdě. Kejkliře se chopilo šílenství a kletby z něho jen sršely. Čím vícekrát dceru daroval temnotě, tím méně kulatá byla záda osoby v černém plášti, co jí zpod kápě visela zlatá kadeř.

„Nenávídím tě tak, jak jen na to má otec právo!“ zavřeštěl nakonec kouzelník a stal se náhle vláčným.

Odnášeli jej zemdlělého, zatímco jeho zelené oči směřovaly k vysokému stropu...

Královna si chránila rukou hrdlo a zděšeně k sobě druhou rukou vinula chvějícího se syna. „To byl ale...“ chtěla vyslovit, ale nemohla. Slova už jí dávno odumřela na rtech.

„Dovolte...“ řekl kdosi a vynořil se z šera.

Královna vykřikla. Vůbec si nevšimla další osoby. I král byl náhle znepokojený. Sestoupil z trůnu a přistoupil k neznámému. Čekal, že se mu pokloní, ale nestalo se tak.

„Kdo jsi?“ řekl přísným hlasem, který každému vždy ukázal, jaké je jeho postavení.

„Kdo jsi ty?“ opáčila bytost.

Král jen polkl.

„Pokloň se!“ řeklo stvoření a sundalo si černou kápi. Záplava zlatých vlasů všechny ohromila. Nebyla to však žena, kdo se skrýval v černém šatě. A... nebyl to ani muž.

„Strážel!“ vykřikl král. Muži ihned přiběhli a namířili na stvoření své zbraně.

Temný přízrak však jen máchl rukou a hlesl: „Jako kámen tu budou stát!“ Strážní jako by rázem zkameněli. Živé jim zůstaly pouze oči, plné bolesti.

„To dítě je moje!“ řekl pak stín dvěma strážným, již dívku drželi. „Pust’te ji, nebo si vezmu i vás!“ Ta výhrůžka stačila. Odskočili od zhroucené zajatkyňe a vzdálili se od ní. Bytost cosi zamňoukala a bezvědomé tělo, místo aby se sesulo k zemi, vzneslo se do vzduchu neviděnou silou.

„Kouzlo!“ vykřikl princ, ale matka mu zakryla ústa.

„Ano,“ usmála se zlatovlasá bytost. „Magie existuje. Ale neprovozují ji takoví, jaké jsi viděl, můj princi. Dělalí ji takoví, jako jsem já! Provádí se takhle!“ Ruce skryté v širokých rukávech vylétly a mocné tleskly. Zrcadla v sále se vybouřila a potom hned vtáhla dovnitř, zapraskal výboj síly a v sále pohasl i ten zbytek světla.

„Zastavte to!“ vykřikla královna a v zemdlení uvolnila sevření, jímž syna věznila. Ten seběhl k otci, chtě přistoupit k neznámému.

„Jednou, můj princi, budeš králem. Nikdy se v tobě láska nezmění. Jen bude jiná. Krutá. Majetnická. Toť můj dar!“ řekl zlatohlav a napřáhl k dítěti ruku. Vyklouzla z rukávu, bledá a kostnatá, s dlouhými prsty křečovitě namířenými na prince.

Thyma nehmotná síla udeřila do čela a srazila ho pozpátku na zem.

„Děkuji za malý krůček k *Bráně*,“ řekl pak s posměšnou úklonou králi zlatovlasý cizinec a tělo zemdlelé dívky připlulo vzduchem do jeho blízkosti.

Vladař, co se shýbal k synovi, chtěl po přízraku skočit, rozervat ho na kusy, vyrvat mu i ten poslední zlatý vlas, ale zůstal oněměle stát. Přízrak ani dívka už tam nebyly.

5

Z městské brány vyvrávorál stárnoucí muž. Nohy se mu pletly jedna do druhé a všichni, co tam byli, se mu smáli. Mysleli, že příliš pil. Ale nebylo to tak. Byl to šarlatán, jenž se holedbal, že umí kouzlit. Hlavu měl docela prázdnou, i tím se podobal opilci. Nesmírná zlost probuzená strachem o to jediné, na čem mu kdy záleželo, na vlastním krku, byla ta tam.

Šel klátivě, aniž tušil, kam ho nohy nesou. Nahmatal u pasu váček. Když jej zvědavě vysypal do dlaně, zjistil, že má zlatý poklad z dávné doby. Mince nesmírné hodnoty. Zmateně je vracel do váčku se zlatým erbem a marně se snažil vybavit, kde k nim přišel. V oku se mu zaleskla slza.

„Moje dítě...“ hlesl.

1

Borrigo byl pěkné kvítko už od narození. Matka mu vždy říkala, že ji jednou zabije. „Budeš to ty,“ pravila k němu jednou vyčítavě, když usmrtil jedinou jejich slepici. „Jako bys zakroutil i mým krkem.“

Na chvíli měl strach, že snad opravdu bude zkázou rodiny, ale vše běželo dál, a tak brzy propadl své výbušné nenechavé podstatě a lumpačil zase, čím dál hůř. Jen ještě jednou jako by se změnil. Utichl jeho smích i otázky. Jeho matka si byla jista, že tím byla vina hrůzná událost ve vedlejší osadě. Chlapec jistě slyšel tu krvavou historku a strachy se polepšil. Ale za pár dní mu otrnulo a po mlčení nebylo ani památky. Slepice zase měly důvod ke strachu.

Otec se jeho výboji příliš netrápil, jelikož měl sám jiné věci na starost, a navíc po práci ostatním chasníkům rád vydatně dokazoval, jaký je mistr v pití piva. Všichni se mu smáli, ale v opilství ho podporovali, protože nebylo nic lepšího než vidět statného chlapa zpitého tak, že neví, co mu dělá pravá a co levá noha.

Když bylo Borrigovi víc jak deset let, rodiče mu zemřeli a přihlásil se o něho kovář, u kterého měl chlapec ne jeden dloužek. Než aby žil v poslušnosti a bál se každého pohybu, dřel a nic z toho neměl, sebral se malý nezbedník a před takovým osudem raději utekl. Nijak si na své cestě nestýskal; vždyť si potulku uměl cele vychutnat. Bral z přírody vše, co nabízela, hrál si na medvěda, co děsí všude kraj, a věru, nejednu babku vyděsil, když na ni vybafl.

Žil si divoce a hře tak propadl, že se za čas medvědu i podobal. Když si tak s večerem krácel přes pole a ničil, co dal bůh, najednou mu kolem hlavy proletěl nůž. Naštěstí ho těsně minul, jen mu dal ostré políbení na tvář. Borrigo se rychle otočil po směru, ze kterého k němu nevítaný nepřítel přiletěl, a jen taktak se příkrčil, aby se vyhnul dalšímu smrtícímu nástroji – roztočené sekyře, co měla

ostří navěky potřísněné krví, již žádná voda nedokáže smýt. Potom po něm skočili neznámí muži a přimáčkli ho k zemi.

„Dělej!“ křičel někdo. „Podřízni ho!“

Další ostří se blýsklo Borragovi před očima. Čísí pevná ruka se mu chystala ostrý trn zarazit do hrdla. Kroutil sebou o to víc a vykřikl, když se mu konečně podařilo vymanit ze sevření. Nevydal však žádný skřek, nic, co by patřilo spíš zvířeti, ale promluvil po dlouhé době zase jako člověk. Zakřičel o pomoc. Všechna tíže, která jej drtila a tiskla k zemi, rázem pominula. Neznámí útočníci vyskočili, jako by je byl pobodal, shlukli se nad ním a jen se na něho dívali. Najednou v něm začali poznávat lidskou bytost, a ne divoké medvědě, které si chtěli obdělat a zasytit jím vyhládlé žaludky.

Byla to banda obyčejných příživníků, co zrovna táhla krajem k dalšímu místu, kde hodlali okrást každého, kdo by se nechal. Sestávala z pěti mužů, jednoho brichtatého, tomu říkali Kaštan, jednoho starého, co by jinak trávil zbytek života jako žebrák. Tomu říkali Kozel, protože tak jako zvíře, které mu propůjčilo jméno, měl bílou bradku a čilou povahu. Třetí muž, Štístko, měl místo vlastních zubů veliká kusadla, která ukradl nějakému boháči. Tvořily je kusy zlata. Nejedna se mu je snažil ukrást, ale chránil si vlastní pýchu dobře a z každé nepříjemnosti vyšel co vítěz – i přes vlastní slaboučké tělo. Čtvrtý muž, s krátkýma nohama a dlouhýma rukama, si říkal Chmaták. Byl tak malý, že v davu ho nebylo vidět, zato jeho ruce svedly hotové zázraky. Obočí se mu zamračeně blížilo k očím a rukou si zrovna otíral pootevřená ústa, docela malá a přísná. Posledním byl vůdce tlupy, statný, silný Had, co měl tvář až podezřele přívětivou. Říkali mu tak pro jeho pružnost a mrštný jazyk. Tomu patřila každá dáma, která se jím dostala do cesty. Pro jeho vybraný oděv mu někdy žertem říkali hrabě z Hadích Ocásků. Ti všichni teď stáli nad Borragem, jenž se snažil posadit a couval ornicí před podivnou skupinkou.

„Už je po všem?“ ozval se z dálky nový hlas. Dívčí.

„Jen se pojď podívat, Ajugo,“ zavolal na ni Had. „To se podivíš.“

„Už se neboj,“ usmál se na Borraga Štístko a zablýsknul na něho zlatým chrupem. „Lidi my nejíme.“

Všichni se tomu zasmáli, ale Borrago dál vyjeveně zíral. Těkal očima na všechny strany a hledal cestu, kudy by nejsnáze unikl. Vykřikl, když viděl, jak se jej snaží Chmaták obejít. Rychle ho napadlo, že se liliput jistě snaží dostat ke zbraním, které po něm vrhali, a rozhodl se, že je předběhne. Znovu se posunul dál od nich a rukama přitom šmátral v porostu, tam, kde myslel, že by mohl najít štěstí.

„Hele,“ uchechtl se Kaštan, „pořád z nás má strach! No teda!“
A začal se smát.

„To snad není... Uhní!“ ohnala se dívka a odstrčila Kozla a Kaštana od sebe, aby se mohla dostat mezi ně. Vlasy měla uřezané nožem, jeden pramen delší než druhý, oči jí jiskřily a rudé rty, výrazné a trochu vystoupělé, se kroužily údivem. „No hleďme!“ vydechla a tiskla si dlaně k drobné hrudi. „To je ptáček, a ne medvěd!“

„No jo,“ zabručel Kaštan. „Když na dálku to vážně vypadalo jako medvěd.“

„Kdo to má v tom poli poznat, no že jo?“ snažil se obhájit svůj starý zrak Kozel, hledaje oporu ve Štístkovi. Ten mu ale štulec vrátil, až se stařík prohnul v bocích.

„To je mi chování!“ vykřikl Kozel.

„Teď už je to přece...“ snažila se mezi ně vskočit Ajuga, která jako dítě zažila tolik hádek, že už nikdy nechtěla žádnou slyšet. Přidal se k ní i Had a neopatrně se otočil zády k vyděšenému mláděti.

To ale našlo, co hledalo – zdroj nové síly. Náhle prudce vyskočilo a švihlo sekyrou, kterou ukořistilo. Ajuga vykřikla a uskočila. Had se sklonil, protože mu stačilo slyšet jediný zvuk Borrageva pohybu, Kozel jen civěl, stejně tak Chmaták, jemuž se na okamžik zastavilo srdce, protože to byla jeho sekyra. Dostal ji od své milované ženy a nikomu nikdy nedovolil, aby se jí byť jen dotknul. Věnovala mu ji kdysi se slovy: „Pro mého malého muže velká sekyra.“ Láska jeho života byla mrtvá a snad jako památku na ni její dar nosil stále s sebou, ať šel kamkoliv. Kaštan, co měl stále hlad, stál ihned v obranné pozici, zatímco Štístko vykvikl a chytil se za ústa, aby mu nevypadly zuby, příliš velké pro jeho drobnou tvář. Jediný pohyb dlouhé Chmatákovy paže stačil k tomu, aby znovu postrčil Borrage k zemi. Krátkou nohu mu vsunul za kotník a rukou jej prudce udeřil do hrudníku. Borrage jen vydechl, rovnováha byla pryč. Ruce mu vylétly vzhůru, i ta se sekyrou, která se mu málem zasekla do hlavy. Padl nazad, s paží vyvrácenou pod tíhou mocného nástroje. Slyšel, jak to křuplo. A slyšel výdech všech, jimž se ulevilo, že opět leží na zemi.

„Tak to ne,“ řekl Had a přiklekl chlapci ruce. Ten začal alespoň kolem sebe kopat. „Hej,“ křikl dozadu na svůj pochybný spolek. „Chyťte mu ty nohy.“

Borrage křičel, protože hrabě z Hadích Ocásků byl dost těžký na to, aby jeho poraněné ruce ublížil ještě víc.

„Nechci!“ sykl Borrage a celý se prohnul.

„Já taky nechci... abys mě zabil,“ odtušil Had.

„Já nechci... nikoho... zabít,“ vyražel slova Borrago, umdlévající bolesti.

„Slez z něj!“ vykřikla Ajuga a chytila Hada za rameno, kterým cloumala, jako by ho chtěla sama z chlapce stáhnout. „Vidiš přece, jak vyvrací oči! Teď už nám neublíží!“

Borrago náhle pocítil blaženou lehkost – to že z něho Had nakonec přece jen slezl – a bylo mu, jako by jej lákalo samo nebe. Jako by se byl vznesl. Bolest ustoupila kamsi do dáli a poslední, co viděl, byla starostlivá tvář...

Oči se mu samy zavřely, ačkoliv sám si je přál mít otevřené, vnímal už jen zvláštní vůni, divokou, lehkou, prchavou, jako závan bouře...

Pak se ho cosi dotklo na tváři.

Snad to byl šlahoun rostliny, co jej tak něžně pohladilo.

2

Když se Borrago probudil, první, co uviděl, byla střecha z korun stromů. Zmateně se díval kolem sebe. Nejblíže k němu seděla dívka, na jejíž tvář si jen matně vzpomínal. V klíně měla jeho zraněnou paži, nyní celou zabalenou v pevně utaženém pruhu látky.

„Hej,“ křikla kamsi za sebe Ajuga. „Už zase ví o světě!“

Všichni útočníci z pole se kolem něho rychle shlukli a skláněli se k němu. Každý měl v ruce teď místo zbraně lákavý kus voňavého masa. Muž se zlatým úsměvem, Štístko, mu dokonce ten svůj přátelsky podával. „Tak už se nás neboj,“ říkal mu. „Nechtěli jsme ti ublížit.“

„Mysleli jsme si, že jsi večere,“ řekl Kozel a mrkl na Borraga levým okem tak neuměle, že se mu obličej zkřivil do směšné grimasy.

„Vážně se nás nemusíš bát,“ promluvila k němu znovu Ajuga a sladce se usmála. „Je nám to líto, ale snad jsme to odčinili tím, že jsme tě zachránili před tím pupkáčem, jehož polem sis to vykračoval.“

Borrago jen tázavě pozdvihl obočí.

„Říká pravdu,“ promluvil Had a představil se: „Já jsem ten, kdo vede tuhle bandu slepých dědků.“ Všichni se zasmáli. „Říkají mi Had. Věř mi, že je mi líto, že jsme s tebou ztráceli čas.“

„Ztráceli čas?“ zeptal se Borrago.

„No tak, Hade,“ přimlouval se bříchatý muž, „nech toho kluka. Nic mu nevyčítej.“

„Jen mlč, Kaštane,“ odsekl Had. „Tak, tak, málem nás chytil hromotluk, co šel hlídat svoje pole. Nejdřív jsme tě tam chtěli nechat, ale

pak tady naše citlivá Ajuga naléhala, že to není správné, že jen kvůli nám jsi mimo sebe, a tak jsme tě vzali a vlekli pořádný kus cesty. Ten břicháč nás viděl a hnal se za námi, čilý jako děčko. Třeba takové, jako jsi ty sám.“

„Ten by tě zmaloval, to bys viděl,“ promluvila Ajuga.

„Tak co, vezmeš si to maso, chlapče?“ ptal se Štístko, stále nabízejí pokrm. „Jestli ne, tak řekni, ať se o něj postarám. Beztak už bude asi studené.“

Borrango rychle po nabízeném kousku hmátl, pevně jej sevřel v dlani a jako divé zvíře jej ukusoval. Za chvilku byl celý v něm.

„No hleďme,“ smál se Kozel. „Tady má někdo pořádně prázdný žaludek.“

„Dám mu klidně svůj podíl,“ holedbal se Kaštan, ale Chmaták do něho se smíchem dloubl. „To tak, když jsi ho už dávno sněd. Kdepak, žádný takový. Zachránili jsme ho...“

„Po tom, co jste ho málem zabili,“ vyčetla jim zase Ajuga. Sedla si k Borragovi a nabízela mu svou porci masa. „Klidně si vezmi. Já hlad nemám. Měla jsem hrušky. Bylo jich tolik, že po nich mám stále těžko v břiše.“

„Hleďme!“ podivil se Had, „dáma měla hrušky! A kde jsou pro nás, he?“

„Šli jsme kolem nich. Každý si mohl utrhnout, ale nikdo z vás se k tomu neměl. Byly na stromě. Nebyla to žádná krádež, takže pravidla neplatí.“

„Dobře, dobře,“ uklidňoval ji. „Moc nepovídej.“

„Co se mnou bude?“ pípł Borrango, když polkl sousto Ajuginu masa.

„Co já vím?“ odsekl posměšně Had. „To přece není moje starost.“

„Nechceš se dát k nám?“ napadlo Kozla.

„Budeš už zticha?“ ohnal se Had. „Co s ním? Vždyť není ani trochu nenápadný.“

„Voda by to mohla napravit,“ zastával se chlapce Štístko. „Všechno je to jen špína.“

„Jen aby!“ ozval se zamračený Chmaták. „Kdo ho potřebuje?“

„Nepotřebuje ho nikdo, ale podívejte, jak má drobné ruce, jak nevinně se dívá.“ Přivřel oči Had a zkoumavě si chlapce prohlížel. Přísný výraz brzy změkł. Nakonec k němu napráhl ruku a s úklonou řekl: „Já s tím souhlasím! Jestli chceš, jestli ti třeba chybí rodina, tak přijmi tu moji.“

„Tak chceš?“ naléhala netrpělivá Ajuga, když Borrago jen zíral a převaloval nabídku mlčky v hlavě.

„Já nevím,“ řekl po chvíli.

„No,“ usmál se Kaštan, „rozhodně má hlavu jako medvěd. Pomalou!“

Kozel se hýkavě rozesmál a plácl Kaštana po rameni.

Borrigo se hned zaškaredil, ale Ajuga ho pohladila po líci a mile se na něho usmála. „Odmítnout by od tebe bylo hloupé. A neslušné!“

„Neslušné?“ divil se chlapec. A nebyl jediný. I Štístko nechápal, ani další z členů tlupy.

„Tak, neslušné,“ přisvědčila Ajuga. „Had má dobré srdce, když na to přijde, ale jen tak něco nenabízí. A když, tak si toho musíš vážít. Opravdu.“

„Kušuj,“ ohnal se po ní pohledem jmenovaný, ale nebylo v něm ani trocha zloby. Kdyby neměl už tak červené tváře, jistě by se rděl. To mu jen změkl zrak a jazyk se svázal neviděným poutem.

„Tak co?“ zeptal se pak, když se mu přestali ostatní pošklebovat.

Borrigo nejprve přikývl, a pak teprve řekl: „Tak tedy ano.“

3

Té noci zůstali už v lese. Vzduch byl teplý, nebe bez mráčku, nemuseli tedy sobě stavět žádný přístřešek. Rozdělalí oheň, a když nebylo, co by si řekli, sklonili všichni hlavy, zavřeli oči, ústa se jim lehce chvěla a čela se vraštila.

Borrigo se ošil, a kdo si toho všiml, byl Chmaták. Přestal s rozjímáním a podíval se na chlapce úkosem. „No na co koukáš, Medvěde? Nemáš, nad čím bys přemýšlel?“

„Vy přemýšlíte?“ ptal se Borrigo, že to znělo až urážlivě.

„No a co by ne? Takový už je náš zvyk,“ řekl Kozel.

„Ale...“

„Za to můžu já,“ pravil znovu Kozel, když složil ruce do klína. Všichni už měli oči otevřené a dívali se na chlapce.

„Ty?“ ujišťoval se Borrigo a pořádně si ho prohlížel.

„Tak, tak,“ přikývl na souhlas Kozel. „Klidně ti vypovím...“

„A jéje,“ hrál znuděného Štístko. „To zase bude řečí.“

„Jen povídej,“ pobídl natěšeně Borrigo Kozla.

„Kdysi, to už je vážně hodně dávno, byl ten, kdo je dnes starý, ještě mladíkem. A jak už to bývá, myslelo si to hříbě, to kůzle, to nic, že ví už docela všechno a že všechno, co potřebuje, už dávno má. Nu a pak

se to stalo. Protože jsi ještě docela nezkažené dítě, nemůžu ti říct ani, co *to* bylo, a není pravda, že bych si *to* nepamatoval. Každou noc... ale ano, každou noc se mi o *tom* zdá.

Štěstí nevydrží nikdy dlouho. Snad proto, aby se mohlo stále považovat za tak vzácné, jak se o něm tvrdí, že je. Opustilo mne a už se nevrátilo. Všechno najednou bylo docela jiné, prázdné, a já, nevěrec, jsem se cítil tak strašlivě opuštěný, tak zbytečný, že když přišel poslední den v roce, rozloučil jsem se sám se sebou a tak, jak jsem byl, jsem odešel.

Rok zmizel, přišel nový, ale ten už pro mne neměl žádnou cenu. Vstoupil jsem do něj jako někdo jiný a to jsem nechtěl. Vypravil jsem se do světa, abych našel ten starý rok, abych tak našel sám sebe. Vůbec jsem ale nevěděl, kam jít. Obešel jsem všechna místa, která jsem s tím rokem měl spojená, ale nenašel jsem tam nic. Jedno z nich se dokonce tak změnilo, že se mi z toho udělalo tolik nevolno, že mě museli vyhnat, jak se mě báli. Tak, tak, tak to bylo.

Kdepak, řekl jsem si, *tady nic nenajdeš. Musíš jít jinde.* A tak jsem se rozhodl dojít na konec světa. *Tam jistě pobřívají staré roky*, říkal jsem si. A tak jsem šel pořád rovně, ale nešlo to vždycky tak, jak jsem si přál, jelikož jsem musel trochu uhýbat z cesty. To proto, že žádná cesta není nikdy přímá, víš? Šel jsem, a když byl někdo, kdo nastavil sluch, tu jsem se ho zeptal, jestli neví, kde hledat starý rok. Ale nebyl nikdo, kdo by mi byl poradil. To víš, je to tak složitá otázka, že ne každý, kdo se dá do řeči s otrhancem, má dost rozumu, aby mu mohl odpovědět. A když ho i má, je už tak opilý, že se zmůže jen na pochybný smích.

Čas běžel a já se dostal zase na stejné místo, ze kterého jsem vyšel. To už byla zima, dávno, dávno, a počátek dalšího nového roku byl již za dveřmi. Pojal mne veliký strach. Jestli ten starý rok nenajdu teď, tak už nikdy, protože potom už to bude jiný rok, který je ten, co právě dožívá svou zimní pohádku. A tu jsem dostal nápad. Byl poslední den roku, první den nového už byl na dohled. Řekl jsem si, že budu celou noc bdít, abych viděl, kam ten zmírající rok odchází. Tam jsem chtěl najít vytoužený loňský čas a oživit ho, nebo do něho nějak vkročit. Vlastně na tom nezáleželo. Hlavní bylo ho najít. Nikdy nemá valnou cenu válčit dřív, než se dojde na pole.

Bylo ale velice těžké bdít, protože jsem byl tolik, tolik unavený, že se mi každou chvíli zavíraly oči. *Nesmíš usnout!* přikazoval jsem si. Myslím, že se mi to ale nepovedlo, protože ač ta noc byla ta nejdelší

ze všech, které jsem kdy zažil, starý rok jsem odcházet neviděl. Neviděl jsem ani víly, jak jej odnášejí, zubožený a sípající.“

V tu chvíli se někteří z tlupy zasmáli, obhrouble a krátce, jako by se spíš dusili kašlem než z veselosti. Borrigo však se zatajeným dechem poslouchal ten zvláště smutný příběh.

„Jestli čekáš, že to bude mít nějaký konec,“ skočil Kozlovi do řeči Chmaták, „tak jsi ještě větší blázen, než jsem byl já, když mi to vyprávěl prvně.“

„To nevdá,“ mávl nad tím rukou Borrigo, jako by ho ani pořádně nevnímal.

„Díky, Medvěde,“ hlesl Kozel vděčně, olízl si rty a pokračoval: „Tak jsem se sebral, když přišlo ráno, protože v noci bych nikam netrefil a není pravda, jak kdysi říkal *někdo* s jazykem jedovatým a dlouhým tak jako jeho dvě zvířecí pracky, že bych se byl bál. Jestli jsem kdy co cítil, tak to byla bázeň. Cítil jsem, že se člověk musí mít na pozoru před přírodou, protože... Tehdy jsem ještě nebyl o duchách... o duších... o mocích světa poučený, takže jsem si to nemohl jen tak v hlavě sesumírovat. Ale když nad tím tak přemýšlím, bylo to ve mně a to něco mi nedovolovalo dělat to, co třeba vůbec jiným nepřípadně správné.“

Borrigo se v záplavě slov ztratil.

„Nejsem žádný myslitel,“ pokračoval Kozel, „a nebýt jednoho moc chytrého slepce, tak bych vlastně ani nepřišel na to, že člověk musí trochu prosit a trochu se bát a trochu taky dát, aby mohl dostávat.“

Had ztěžka vydechl.

„Natrefil jsem na něj, když mi bylo nejhůř. Najednou se objevil, jako přízrak, jako posel a povídá, kdo že to tam je. A já vůbec nevěděl, koho myslí, tím někým. Tak povídám, koho že myslí... tím někým. A on povídá, že tím myslí mne. A já říkám, jak může vědět, že tam jsem, když ke mně stojí zády. A on na to, že slyší, jak dýchám. A já na to: ‚Jak dejchám?‘ A on na to: ‚Jak dýcháš.‘ *Jak dýchám?* říkal jsem si pro sebe. Mluvil tak vznešeně, a přesto jsem mu rozuměl.“

Borrigo zívá, ač se snažil touhu po spánku potlačit. Neblahá náказа přeskočila na ostatní, a tak všichni kolem něho odháněli táhlými steny spánek, jenž jim sedal za víčka.

„Nu, krátce,“ řekl Kozel, když se protáhl a louppl při tom kostmi, „s tím cizincem jsem putoval světem, a když jsme se přiblížili k nějaké veliké osadě, nebo dokonce k městu, hned mne prosil, abych jej zavedl jinam. Já ale chodil do města krást, a tak jsem mu musel lhát, že už

jsme daleko, zatímco jsme obešli třeba jen ochranné hradby. Ale věřil mi.

Jednou mi povídá: „Co dáváš za to, co dostáváš?“

Tak to jsem se věru podívil. Pokrčil jsem rameny a řekl jsem, že nic. Že si prostě беру to, co se mi samo nabídne. Ani nevím, jestli přišel na to, že všechno, co jsme jedli, všechno, čím jsme se za ten čas šatili, že to všechno bylo kradené, ale když jsem mu jednou vyprávěl strašně veselou historku o tom, jak mne jedna ženská honila a zakopla přitom a padla přímo do... upadla... na zem... do... do špíny, tak se strašlivě rozčílil a začal vyvádět. Já vůbec nevěděl, co se to děje. Ten mi dal. Dokonce i svojí holí mi požehnal záda. A hnal se pryč. Křičel ještě jednou to, co pořád po všechny ty společné dny opakoval, abych taky přemýšlel. Nad vším, nad tím, co bylo, nad tím, co z toho bude.

Už jsem ho nikdy neviděl.“

„A proč ses ho nepokusil dohonit?“ divil se Borrago.

„No proč... vlastně mě to napadlo až druhý den. A to už bylo pozdě.“

„To je divný příběh,“ divil se chlapec.

„To není žádný příběh!“ rozčílil se Kozel.

„Je to příběh,“ ozvala se Ajuga.

„Ty mlč, hádám jedno,“ zavrčel na ni Kozel. „Není to žádný příběh. Je to pravda. Moje pravda. Když jsem pak po letech, po mnoha letech,“ zdůraznil, „našel ve světě Hada, který mne uvedl mezi bandu, tak jsem jim vyprávěl svůj život. Ale pořádně. Ne jako teď. A nabídl jsem jim, abychom přemýšleli. Je to... víš...“

„Čas nám strašně rychle utíká,“ řekla Ajuga smutně. „A tohle... to je pro nás zastavení.“

„Když se tak zastavíme a zamyslíme,“ pokračoval v řeči Štístko, „tíží to, protože všechno, čeho jsme se dopustili, všechno na nás sedne.“

„Mlčte už!“ rozkřikl se Chmaták. „Kdo vás má poslouchat?“ Zvedl se od ohně a nechal se pohltit tmou.

„Tíží ho to víc než nás,“ šeptl Borragovi do ucha Kaštan.

„Kaštane!“ napomenul ho kvapně Had. „Na to nemáš právo!“

„Vždyť víc neříkám,“ hájil se Kaštan a sklonil svou velikou hlavu.

„Raději už mlčme,“ řekl znovu Had, už smířlivěji.

Tak se stalo.

Té noci bylo Borragovi smutno. Po dlouhé době, kterou trávil bez myšlenek, cítil velikou bolest, trhlinu v duši, která se nikdy nezacelila.

Po dlouhé době plakal. Ležel ve tmě, sám jako vždy, zády k prázdné minulosti, čelem k šesti novým známým.

K budoucnosti.

4

Brzy ráno ho ze spaní vytrhla čísi rázná ruka. Vlepila mu několik pohlavků, aby ho rychle probudila. Otevřel prudce oči, ale to už ho ten kdosi zvedal ze země. Byl to Chmaták, kdo s ním tak smýkal.

„Koukej vstát!“ křikl na něj. „Hej, Hade, nechce se mu. Necháme ho tady a basta!“

„Nemluv a pořádně ho prober!“ rozkázal z dálky vůdce tlupy a sbíral ze země náčiní, které nesli v uzlu přes rameno.

„Co se děje?“ ptal se Borrago, když ho Chmaták pustil.

„No co, musíme zmizet. Dneska si nikdo o potulných nemyslí nic dobrého.“

„Kdo?“ nechápal chlapec.

„Bože, k čemu nám bude?“ vriskl Chmaták a sebral zatím ze země svoji sekyru. „Dělej a neptej se!“

Borrago ale nevěděl, co dělat, neměl v tlupě žádnou úlohu, neměl žádné věci, které by mohl sbírat. Ohlížel se po Ajuze, která byla nejblíže jeho duši i srdci.

„Šla obhlédnout okolí,“ odpověděl mu Štístko, když se ho na dívku optal. „To víš, ta umí lézt po stromech líp než veverka. Když jsem ji tak ale jednou nazval...“

„Nech toho žvanění!“ osopil se na něj Had a střelil po něm pohledem.

Štístko ale blýskl zuby, naklonil se blíž ke zmatenému Borragovi a pošeptal mu: „Jednou jsem jí tak řekl a to bys měl vidět! Najednou... Au!“ vykřikl a ruce mu vystřelily k hlavě. Držel se za spánek, do kterého jej zasáhla šiška. Borrago uskočil, svaly napjaté, připraven k úprku. Così nad ním zapraskalo a na zem dopadla záhadná postava. Byla to Ajuga s vítězným smíchem na rtech. Postavila se, oprášila si šaty, přiskočila k Štístkovi a přátelsky do něho šťouchla.

„Jen ho nenaváděj k tomu, aby mi říkal Veverko, nebo po tobě příště hodím něco těžšího, než je jedna šiška!“

„Ty malá...!“ začal se s ní kočkovat Štístko. Najednou je ale oba udeřil Had, který se k nim přitočil. „Zapomínáte se!“

Pak se obrátil k příkrčené Ajuze a střelil po ní otázku, jestli se mohou dát na cestu. Měla přimhouřené oči, polykala vlastní pýchu, ale pokorně mu odpovíděla, že mohou vyrazit.

V nastalém tichu všichni rychle dokončili úklid. Had je pozoroval a zvýšeným hlasem k nim všem pravil: „Přestáváte si vážit společenství. Nezapomínejte, že samotným vám bude hůř než v naší družině!“

Pak se vydali na cestu.

5

„Kam jdeme?“ zeptal se šepem Borrago Kaštana, když ho dohonil.

„Co já vím?“ pokrčil jen rameny tlouštík a rozhlížel se na obě strany. Šli po zaprášené cestě a snažili se vypadat co nejneviněji. Špína na jejich šatech, pocuchané vlasy a přerostlá vousiska z nich však činila snadno rozpoznatelné podvodníky.

„Jestli někoho potkáme,“ otočil se k Borragovi Kozel, „řekni, že jsme kejklíři.“

„Ne,“ zarazil jeho slova Chmaták. „Na ty už si dnes dávají také pozor. I mocní zlovolníci se převlékají za tuláky a rozsévají špatnost. Nezapomínej na to. Řekni, že jdeme z vypálené vesnice. Proto ta špína a tak. Klidně si vymysli, že ti zemřeli rodiče.“

Borrago se zamračil. Vzpomínka na rodiče, které nikdy neoplaikal, bolela víc než jejich ztráta. Zaťal pěsti, protože se mu chtělo na Chmatáka vrhnout. Nelíbila se mu jeho nátura, a už vůbec se mu nelíbilo, jak lehce promluvil o jeho rodičích.

„Můžeš vyprávět, jak ses snažil svoji matinku vyprostit z hořící chatrče a oheň ti ožehl zadek, a proto jsi tak černej!“ rozchechtal se Chmaták. Borrago už po něm málem skočil, ale Ajuga, která šla hned za ním s hlavou svěšenou, jej zadržela.

„Nech ho,“ špitla k němu a držela ho za ramena.

Chmaták se ani neotočil. Vůbec si jich nevšímal. Říkal slova, která pro něho byla prázdná. Nevěděl nic o Borragově minulosti, netušil, že nechtěně zahrál na bolavou strunu v chlapcově duši, která začínala uzrávat. Tak mu to Ajuga vysvětlovala, přesvědčovala ho, že nemá cenu v tlupě vyvolávat rozepře.

„Vždyť to on přesně dělá!“ rozčiloval se dál Borrago.

„Víš ty vůbec, jak je nešťastný?“ skočila mu potom Ajuga do neličotivé řeči.

„Nešťastný?“ zarazil se Borrago.

„Tak, to jsem řekla. Musíš si všimnout lidských duší. Musíš... musíš se to naučit. Musíš umět... ovládnout se. To musíš. Musíš se ovládnout, když řeknou něco, co tě rozčílí. Mohla bych ti vyprávět jeden příběh,

co ve zlosti může člověk napáchat, ale... víš, raději ne. Není na to ta pravá doba. Budeš díky tomu... moudřejší.“

Borrago se na ni podíval. Snažil se zamyslet, snažil se jí porozumět, ale nedařilo se mu to. Krčil nos tak, že to na něm Ajuga poznala.

„Rozumíš, co ti říkám?“ zeptala se ho nesměle.

Borrago se odvrátil a díval se na vlastní nohy, mašírující po prašné cestě. „No...“ zahučel jen. „Vyprávěj mi ten příběh,“ řekl potom.

Ajuga vzdychla a odmítla.

„Tak mi pověz jiný. Třeba o Chmatákovi.“

„Nikdy,“ odsekla mu, jako by se vylekala. „To já nemůžu. Nikdo nemůže vyprávět cizí příběhy, pokud jsou opravdové.“

„Proč?“

„Tak už to chodí. Není na to žádná odpověď. Každé vyprávění, které není z vlastního života, z vlastního já... Je neúplné.“

„Tomu nerozumím,“ přiznal tentokrát Borrago.

„To já také ne,“ usmála se Ajuga. „Ale takhle jsem se to naučila a... tak už to v sobě mám uložené. Nikdy nevyprávím příběh druhého, pokud to je příběh *skutečný*.“

Borrago kývl.

„Už mlčte!“ okřikl je zepředu Had. „A dávejte si pozor. Je tu hlídka!“

Za chvíli k nim dojeli tři muži na koních. Pořádně si je prohlédli a vyptávali se, kam míří, odkud jsou a komu jsou věrní. Had nevěděl, v jaké zemi se nachází, a tak odpověděl: „Našemu pánu.“ Zahleděl se přitom do dálky, protože se bál podívat do nebes, kdyby strážní byli bezvěrci, a do země, aby je nezajali pro náklonnost k temné straně.

„Ukažte, co si nesete!“ řekl jeden a tasil veliký meč. Kuň, který ho vezl, se připojil se svým zaržáním, jako by i on chtěl tlupu vyzpovídat.

„Máte-li nějaké amulety, hned nám je vydejte!“ řekl druhý, když nahlížel do vaků, které mu předkládali. Rozhazovali jim kusy oděvů i zbytky jídla špičkami dlouhých mečů a slídívy zraků pátrali po skrytém bohatství i po magických předmětech.

„Nic?“ divil se třetí, který je hlídal.

„Nic,“ řekl Had. „Všechno nám shořelo.“

„No...“

„Kdo je tohle? Co to je za zrůdu?“ ozval se jeden ze strážných a ukazoval zbraní na Chmatáka.

„Ten meč pryč!“ zavrčel trpaslík a už se chytal svojí sekyry.

„Nel!“ vykřikl Had a přiskočil ke Chmatákovi. „Promiň, pane, je popudlivý.“

„To vidím,“ řekl strážný, kterému ještě silně bušilo srdce. Jak udatně vypadal, tak zbabělý byl. Něco jen pro sebe zamumlal a rychle odjel za skupinou, kde pak čekal na své dva soukmenovce.

„A tohle je kdo?“ zeptal se další, když míjel Borraga.

„To je můj bratříček!“ řekla rychle Ajuga.

„Tvůj bratr?“ opakoval pomalu, zamyšleně strážný. „No, tak to jsi ho asi nechala dlouho v plamenech, co? Nebo jste ho snad chtěli po cestě sežrat?!“ vyhrkl hrubě, až mu sliny odlétly od úst.

„Ne,“ odpověděla klidně Ajuga.

„A kam tedy míříte?“ vyzvídal ještě strážný.

„Ke smrti,“ řekl Kozel. „Nikde nás nechtěj přijmout.“

„To se nediv,“ odsekl třetí strážný. „Tak... Jděte!“ štěkl potom a odjeli.

„Jak já bych je...“ začal Chmaták, celý zrudlý zlostí, ale nedořekl a strážní už tu byli zase. Obklíčili je a znovu na ně mířili tasenými meči.

„Ukažte nám hrdla a vysypte kapsy. Pro samé žvanění jsme na to docela zapomněli.“

Ajuga se bránila, ale strážný ji pobídl špičkou své zbraně. „Jen si pěkně povol tkanici,“ smál se na ni. „A pořádně, ať vidím... ať vidím, jestli máš... jestli nemáš nic zakázaného!“

Ajuga po něm šlehla nazlobeným pohledem, ale tkanici haleny, kterou měla zavázanou až ke krku, povolila.

„Tak se podívej, pane,“ řekla potom a přistoupila blíže ke koni. Strážný shlížel dolů a měl oči jen pro její odhalená pučící nadra. Zíral tak dlouho, jak mu Ajuga dovolila.

„To by snad stačilo... pane,“ usmála se na něj koketně, skryla ruce za záda a laškovně pohodila bokem. Strážný měl tvář celou brunátnou, když sledoval, jak si zase zavazuje tkanici až ke krku.

To už byli všichni prohlédnutí a strážní je propustili.

Když zmizeli v oblaku prachu, usmála se Ajuga, sáhla si opět za záda, a pak jim ukázala drobný váček.

„Podívejte, co nám tady pánové nechali za své slušné chování k nebohým, vetchým sirotkům,“ smála se a do druhé dlaně si sypala uloupenou kořist.

Had k ní přiskočil, vzal ji do náruče a zatočil se s ní.

„Ty malá mrško!“ smál se při tom, zatímco ona se bránila a kvílela, aby ji pustil, jinak že všechno to, co získala, poztrácí.

Potom sebrali věci, co jim strážní rozházeli, a dali se dál cestou. Šlo se jim veseleji.

6

Nedošli však nikam. Cesta se jen zatáčela, ale k žádnému městu ani k vesnici je nezavedla. Když míjeli hájek, jako stvořený pro tanec víl, naléhala Ajuga na ostatní, že už je čas se pro ten den usadit. Borrago se za ni proti ostatním postavil, a potom i Kozel řekl, že už toho harcování bylo dost. Had tvrdil, že už nemohou být daleko od města, ale Kaštan, jenž se právě rozhodl zůstat, jen mávl rukou a odbyl jej se slovy: „Tam klidně můžeme dojít zítra. I já už toho mám dnes dost.“

Had zlostně dupl a podvolil se.

„No to snad...!“ vrčel si cosi Chmaták, ale nebylo mu rozumět. Nikdo se ani nesnažil jeho řeči pochytit.

Došli tedy do hájku a připravili se tam na přespání. Ajuga jim natrhala ze stromů lákavé ovoce, co jim opilo smysly sladkou něžností, a všechny hádky byly zapomenuty. Jen Chmaták měl místo úsměvu tvář pohrouženou do smutných vzpomínek.

„Povídej mi o něm,“ naléhal znovu Borrago. „Chci mu porozumět.“

Ajuga do něho však šťouchla a zaškaredila se na něj: „Ty jsi ale nezmar, Medvěde! Už dvakrát jsem tě odbyla a myslela jsem, že už to bude stačit. A hle, páni braši, to je vám drzoun. Vůbec není hloupý, jak jsem si myslela.“

Borrago vypjal svůj dětský hrudníček, ale než se stačil bránit, usmála se na něho a pravila dále: „Povím ti něco jiného. Bude to opravdový příběh!“

„Já...“

„Ne,“ usmála se znovu Ajuga. „Já ho řeknu.“

„Neplet’ mne,“ zamračil se chlapec.

„Nu dobrá, tak už nic neříkám. Tedy dobrou noc.“

„Ne, ne, vypravuj!“

Dívka se usmála a kývla na své druhy.

„Budu vám vyprávět docela povedený příběh. Snad se vám bude líbit.

Když se narodil, ten, o kterém budu vyprávět, byl jako každé jiné novorozeně. Nikomu na něm nepřipadalo nic neobvyklého. Čas ubíhal a dítě se ještě nenaučilo mluvit. Až když matka počala být zoufalá a chystala se hledat pomoc, syn se na ni podíval, s mlasknutím otevřel ústa a vyslovil její jméno. Od té doby už pusu nikdy nezavřel. Ne však,

že by nepřestal mluvit, to věru ne, mlčel sice, ale přesto mu dolní ret visel odchlípnut daleko od horního. To že se mu ve tváři odrazila jeho prostota.

Až za nějakou dobu začal klást matce podivné otázky, které pro ni byly složité, pročež se obrátila na pomoc ke své sestře, ženě, která neměla nikdy muže ani dítě, takže byla mnohem moudřejší, neboť měla mnoho času zabývat se věděním. Povolaná sestra vbrzku přijela, ale když seznala, že chlapci dva dny, jež rodině chtěla obětovat, na pomoc stačit nebudou, uvolila se odvézt ho do svého domu.

Matka se s pláčem loučila, ale její syn na ni jen koukal bez výrazu, hloupě a ta jeho ústa nevydala jedinou hlásku, oko jedinou slzičku.

Když přijeli k tetě, chlapec hned vběhl do stavení a všechno musel poznat. Ke každému předmětu, který ho zaujal, se sklonil a ve směšném postoji – s pokrčenýma nohama, zadkem vystrčeným, nataženým krkem a vyvalenýma očima – si zvolené předměty prohlížel.

„K čemu to je?“ ptal se.

Teta mu odpověděla.

„K čemu to je?“ ptal se znovu u jiné věci.

Teta mu odpověděla.

„A proč?“ zeptal se docela jinak.

I tehdy mu teta odpověděla. A odpovídala velice dlouho, až z toho byla unavená. Až později zjistila, že vysvětluje i to, co již jednou objasnila. Chlapec, když oběhl celou místnost, začal zkoumat znovu již prozkoumané, a protože v jeho hlavě nezůstalo jediné z tetiných slov, hned se pídil po důvodu existence té či oné věci. Když už mu teta odmítla dál odpovídat, svěřil ret a zmizel jí z dohledu. Věřila, že se o něj nemusí strachovat.

Vydržela všechny otázky měsíc a potom ho vrátila rodině. Neřekla jediné slovo a rychle odjela. Její sestra si toho pranic nevšímalá, tolik líbala synáčka, který se jí navrátil. Brzy ale poznala, že její sestra selhala, že se jí nepodařilo ukojit dětský hlad, a tak, plna zoufalství, chlapci věčné otázky zakázala.

Ani to však nechtěl klučina slyšet a stejně se tázal znovu na již vysvětlené.

V jeho hlavě neuvízlo docela nic, jen myšlenky, zatím drobné, jež mu nedaly pokoje.

Jak rostl, mysleli si rodiče, že se změní. Že dychtivost pomine a najde si mezi lidmi vlastní místo. Otec si myslel na synka statného, vhodného k dennodenní práci, ale chlapec byl tak nešikovný, že

pokazil i tu nejjednodušší věc. Brzy nad ním mávl rukou a smířil se s tím, že vlastně žádné dítě nemá.

„Mám o něj strach, muži,“ řekla matka. „Přichází do telecích,“ pravila ještě, když se zdálo, že choť nenaslouchá a skutečně spí, „a kdo ví, co pak s ním bude? Všichni se mu třeba budou smát pro jeho prázdnou hlavu.“

Manžel se zavrtěl vedle ní na posteli a jakýsi nesmysl mu skanul ze rtů. I ten ženě stačil, aby jej brala jako odpověď.

„Víš,“ hlesla, „napadlo mne, že bych třeba mohla poprosit tvého bratra, aby... To mu přece vůbec nemůže uškodit. Trocha hrdosti!“

Kdo mlčí, ten souhlasí.

„Dobrá, tak já mu nechám vzkázat. Já věděla, že nebudeš proti.“

Potom i ona usnula.

Manžel se věru divil, když před domem zastavil kůň, co nesl jeho elegantního bratra. Byl to muž, který věřil jen sobě a každým opovrhoval – a nejvíc svojí příbuzenskou krví. Seskočil ze zvířecího hřbetu a vtrhl do stavení.

„Tak co potřebujete tentokrát?“ zeptal se hned.

Švagrová před něho poklekla, neboť věděla, jak dosíci vlastního, a tolik se podbízel, tolik přikládala pod kotel jeho samolibosti, že svolil a chlapce si odvezl.

Umístil jej v družině svých rolníků a pěkně jej peskoval a tak dlouho si z něho před ostatními dělal šaška, že pro něho měli všichni jen posměch. Smáli se jeho otevřeným ústům, prostotě i věcným otázkám a jednou, jednou se dotkli posměchem chlapcovy duše, že to bylo, jako by ji probodli. Utekl s brekem a strýc ho musel dohonit. Zastavil před ním svého koně a hned po chlapci skočil.

„Tak,“ řekl, když ho přimáčkl k zemi, „ted’ dobře poslouvej. Jsi takové nic, že bych tě nikdy nevzal mezi své nádeníky, ale když už jsi a když už se s tebou má můj bratr trápit, tak ať to moc nebolí. Zavři tu svoji pusu, protože ti z ní vychází jen hloupost a puch, a přestaň se jen ptát. Když už nejsi chytrolín, když pro tebe mají všichni jen hořký smích, tak se musíš zatvrdit a ukázat jim, že jsi něco víc, něco lepšího. Jen tak najdeš cestu, která tě povede.“

Potom ho pustil a odjel. Ještě za ním volal, ať se hned vrátí na pole, že tam má práci.

A chlapec se opravdu vrátil.

Přivítali ho dalším výsměchem, ale on jen zavřel pusu – raději vtáhl všechn vzduch z úst, aby je udržel semknuté – a s hrdým postojem

se věnoval svojí práci. Když přijel strýc na obhlídku, blýsklo mu potěšeně v očích. Přitočil se k synovci a špitl mu, že právě tak je to dobře a ať jen pokračuje.

A tak se tedy chlapec naučil přecenit své nic.“

Bylo ticho. Borrago ani nedočkal konce příběhu. Dávno již spal.

„Potom se vrátil domů,“ pokračovala tedy Ajuga ve vyprávění zbylým bdícím. „I tam všechny rozčiloval svou důvěrou v nic, jež měl ve veliké lebce. Jediné, co nedokázal odložit s dětským oblečením, byly věčné otázky. Kdyby snad dal svému životu správný směr, mohl se z něho stát myslitel, neboť se začal chvíli před dvacátým rokem ptát na opravdu hluboké myšlenky. Avšak odpovědi, které nedostával, ale ani ty, jež si našel sám, pro něho neměly žádnou cenu, neboť mu sice do hlavy vklouzly jedním uchem, ale druhým zase rychle utekly.

Vyrostl z něho pyšný muž, co nikdy nic nedokázal, co nikdy nic nevypátral, nikdy nenašel jedinou odpověď, co nikdy nic nepochopil, ale který všemi opovrhoval a sebe pokládal za nejlepšího z nejlepších, ačkoliv neměl docela nic, co by jej k tomu opravňovalo.

Když potom zemřel, země si konečně oddychla – a s ní všichni, které obtěžoval svým životem.

Tak, to byl příběh o mylném poučení. Líbil...“

Ajuga otázku nedokončila. Nebylo komu ji klást, neboť to už spali všichni.

7

Ráno, když je probudil nepříjemný chlad, něco málo pojedli a Had se rozhodl zkusit, co Medvěd dokáže. Celé dopoledne jej mučili učním krádeží všemi možnými způsoby. Hledali něco, čím se od nich lišil. Čím by pro ně mohl být nenahraditelný. Chtěli toho využít. Jen Chmaták na to neměl trpělivost a brzy se od nich oddělil

„Až přijdeme do města, bude se nám hodit,“ přesvědčoval ho Had o nějaký čas později, když se opět shledali.

„Je to dřevo,“ odplivl si ale Chmaták a setřásl vůdcovu ruku z ramene. „Hlídka si ho všimne! Každému bude nápadný. Já už toho mám dost! Jako by nestačila Ajuga, která se vždycky zaplete do nějaké bitky!“

„Co?“ skočila mu do řeči nazlobená dívka. „Co jsi říkal?“

Chmaták mlčel.

„Klidně se tady s Medvědem dáme na vlastní cestu. Ale uvidíš, že ve městě budeš potřebovat hezkou dívčí tvář, to jako moji, a šikovnou

opičí pracku, to jako tu jeho. A ne jen jednu!“ řekla a ukázala přitom hlavou na Borraga.

„Je mi to jedno!“ vykřikl náhle Chmaták, když nepřišel na nic jiného.

„Když je ti to jedno,“ pravil Had s úsměvem, „nemá cenu o tom rokovat. Já jsem tu vůdce a já toho kluka chci. Určitě na něco užitečného přijdeme!“

Rozmíška však všechny zatěžkala. Den byl rázem méně příjemný. Had, Kaštan a Štístko znovu Borraga zkoušeli, ale ve všem byl průměrný. Kozel, sedící na zemi, provázel všechny chlapcovy pokusy, jak okrást Kaštana, pobaveným úsměvem. Začal mu udělovat rady. Ajuga se od nich oddělila a sháněla další jídlo, protože slunce už bylo v polovině své denní pouti a protože se držela staré pravdy, že hlad je nejhorší ze všech utrpení, která život přináší.

„Z toho kluka nic nebude!“ vedl si svou Chmaták, tentokrát při jídle. „Nemá to cenu.“

„Všechno má cenu,“ odvětil Had. „Už ale přestaneme s hraním. Musíme dál. Hlídka tu bude co nevidět.“

Brzy po jídle vyrazili. Nevrátili se již na prašnou stezku, ale dali se rovnou za sluncem. Tentokrát to byl Kozel, kdo cestou bručel do svého šedého vousu. Nápad sejít z cesty se mu nelíbil. Už proto, že se mu špatně šlo. Had však rozkázal a odmítl se vrátit.

8

Se zapadajícím sluncem se přibližili k malé osadě. Muži se právě vraceli k domovům, zatímco ženy obstarávaly domácí zvířata a vlastní drobotu, co se jim motala kolem sukní a věšela se na ně. Ves ležela v mírném svahu. Kaštan už se chtěl rozběhnout dolů mezi stavení, ale Had jej slovem zadržel.

„Nikam!“ řekl mu pak, když se Kaštan dožadoval odpovědi, proč nemůže dojít pro pár slípek.

„Bude to úkol pro našeho nového člena!“ potutelně se usmál Had. Borrago polkl a žádá se mu nahrbila.

„Podívejte!“ vykřikl Chmaták. „Vždyť to dítě má strach!“

„To není pravda!“ narovnal se hned Borrago. „Strach? Já?!“

„Ticho už!“ rozkázal Had. „Nechte toho!“ Klekl si na kolena a zadíval se chlapci do tváře, drže ho za ramena. „Teď ukážeš, v čem je tvoje výhoda. Když uspěješ, staneš se skutečným členem mé tlupy a budeme tě uctívat. Pokud ale selžeš, zůstaneš tady a půjdeš si vlastní cestou. Pro nic za nic tě živit nebudu.“